

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319010222
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Šimková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1319010222.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Šimkovej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Danice Veselovskej, v trestnej veci obžalovaného O. C. a spol. pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona a iné, o odvolaní obžalovaných O. C. a Z. K. proti rozsudku Mestského súdu Bratislava I sp.zn. B3-46T/29/2019 zo dňa 06.12.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 21.05.2024 jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku sa prvostupňový rozsudok z r u š u j e vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu vo vzťahu k obom obžalovaným.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

Z. K., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom Q. XX,
C.,

u k l a d á

podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), 38 ods. 3, § 41 ods. 1, ods. 2, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, per analogiam, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa pre výkon trestu odňatia slobody obžalovaný zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

a obžalovanému

O. C., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom V. XX,
C.,

u k l a d á

podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n), 38 ods. 3, § 41 ods. 1, ods. 3, § 39 ods. 1 Trestného zákona spoločný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa pre výkon trestu odňatia slobody obžalovaný zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona z r u š u j e sa výrok o vine rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/84/2018 právoplatný dňa 09.07.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava sp. zn.

5To/23/2020 zo dňa 09.07.2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Mestský súd Bratislava I pod sp.zn. B3-46T/29/2019 uznal obžalovaného O. C. v bode I. a II. vinným zo spáchania zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a obžalovaného Z. K. v bode II. zo spáchania zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona a zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

I. obžalovaný O. C.

dňa 17.03.2018 v čase okolo 23.19 hod. v Galante , po predchádzajúcej dohode doposiaľ s nestotožnenou dvojicou páchatel'ov , so spoločným zámerom použiť falzifikát bankovky nominálnej hodnoty 500,- € , sériového čísla Y00016154704 ako pravý si tento prevzal od dvojice nestotožnených páchatel'ov a následne ho predložil obsluhu čerpaciej stanice Shell Slovakia s.r.o. , prevádzka Galanta , ul. Vajanského 1701, pri hotovostnej platbe za zakúpený tovar, načo mu zamestnankyňa čerpaciej stanice z falzifikátu vydala hotovosť, ktorú obvinený v blízkosti čerpaciej stanice odovzdal dvojici nestotožnených páchatel'ov,

II. obžalovaný O. C. , obžalovaný Z. K.

obvinený Z. K. si v nezistenom čase v roku 2017 na presne nezistenom mieste v Istanbul v Turecku zaobstaral presne nezistený počet falzifikátov nominálnej hodnoty 500,- Eur, ktoré na presne nezistenom mieste prechovával až do doby, kedy ich prostredníctvom obvineného O. C. dal do obehu ako pravé, a to:

1)

jeden kus bankovky nominálnej hodnoty 500,- Eur sériové číslo Y00016154902, banka: Európska centrálna banka dňa 16.03.2018 v približnom čase od 20.12 do 20.16 hod. predložil obv. O. C. na čerpacjej stanici Slovnaft, Senecká cesta, 900 27 Bernolákovo, ktorou platil za fľašu alkoholu zn. Jägermeister a 1ks fľašu Coca cola zero sumu 82,78 Eur, pričom predmetná bankovka je podľa odborného posudku Národnej banky Slovenska zo dňa 4.4.2018 pod č. NCC-2018/1467 falzifikát (stupeň kvality „2“ - nebezpečný falzifikát), následne obvinený O. C. predložil jeden kus bankovky nominálnej hodnoty 500,- Eur sériové číslo Y00016154912, banka: Európska centrálna banka dňa 16.03.2018 v čase o 20.51 hod na čerpacjej stanici Shell, Senecká cesta, 900 27 Bernolákovo, ktorou zaplatil za fľašu alkoholu zn. Jameson a kartón cigariet zn. Marlboro v hodnote 63,99 Eur, pričom predmetná bankovka je podľa odborného posudku Národnej banky Slovenska zo dňa 27.3.2018 pod č. NCC-2018/1403 falzifikát (stupeň kvality „2“ - nebezpečný falzifikát), čím skutkom bola pošk. Q. Q. spôsobená škoda vo výške 500,-Eur a pošk. A. D. bola spôsobená škoda vo výške 500,-Eur.

2)

jeden kus bankovky v nominálnej hodnote 500,- EUR, sériového čísla Y00016153759, u ktorej bolo posudkom Oddelenia prípravy a analýzy platidiel Národnej banky Slovenska v Bratislave č. NCC-2018/1339 zo dňa 23.03.2018 zistené, že sa jedná o falzifikát so stupňom nebezpečnosti „2“ - nebezpečný falzifikát s indikatívom EUA0500P00011, 1 ks bankovky v nominálnej hodnote 500,- EUR, sériového čísla Y000161653921, u ktorej bolo posudkom Oddelenia prípravy a analýzy platidiel Národnej banky Slovenska v Bratislave č. NCC-2018/1341 zo dňa 23.03.2018 zistené, že sa jedná o falzifikát so stupňom nebezpečnosti „2“ - nebezpečný falzifikát s indikatívom EUA500 P00011, ako aj 1 ks bankovky v nominálnej hodnote 500,- EUR, sériového čísla Y00016148953, u ktorej bolo posudkom Oddelenia prípravy a analýzy platidiel Národnej banky Slovenska v Bratislave č. NCC-2018/1322 zo dňa 22.03.2018, zistené, že sa jedná o falzifikát so stupňom nebezpečnosti „2“ - nebezpečný falzifikát s indikatívom EUA0500 P00011, pričom obv. O. C. dňa 16.03.2018 v čase o cca 20:00 hod. na čerpacjej stanici Shell na ul. Dvojkřížna č. 1 v Bratislave zakúpil tovar, a to 1 ks kartónu cigariet neznámej značky ako aj fľašu alkoholu zn. Tatra Tea v celkovej hodnote 70,- EUR, za čo uhradil zamestnancovi čerpacjej stanice Shell K. Z. falzifikátom bankovky v nominálnej hodnote 500,- EUR

sériového č. Y00016153759, ako aj dňa 16.03.2018 v čase o 20:13 hod. na čerpacej stanici LUKOIL na Hradskej ul. č. 1/a v Bratislave zakúpil tovar, a to 1 ks kartónu cigariet neznámej značky ako aj fľašu alkoholu neznámej značky v celkovej hodnote 70,- EUR, za čo uhradil zamestnancovi čerpacej stanice LUKOIL R. Z. falzifikátom bankovky nominálnej hodnoty 500,- EUR sériového čísla Y00016153921 a zároveň dňa 16.03.2018 v presne neustálenom čase v predajni s tabakom a alkoholickými nápojmi „1. First day“ ul. Podzáhradná č. 4 v Bratislave zakúpil tovar 1 ks kartónu cigariet a fľašu alkoholu v neznámej hodnote, za čo uhradil zamestnankyni predajne „1. First day“ M. O. falzifikátom bankovky v nominálnej hodnote 500,- EUR, sériového čísla č. Y00016148953 pričom uvedené falzifikáty bankoviek boli následne zadržané v spoločnostiach spracujúcich odvody z uvedených prevádzok, a to spoločnosti LOOMIS Sk, a. s., Vajnorská 140, Bratislava a Všeobecná úverová banka, a. s., pobočka Kazanská 41, Bratislava, a tieto bankovky boli následne zaslané do Národnej banky Slovenska, kde Oddelenie prípravy a analýzy platidiel Národnej banky Slovenska v Bratislave odbornými posudkami pod č. NCC-2018/1322, NCC-2018/1341 a NCC-2018/1339 zistilo, že predložené bankovky sú falzifikátmi so stupňom nebezpečnosti „2“ - nebezpečné falzifikáty, všetky s indikatívom EUA0500 P00011,

3)

jeden kus bankovky nominálnej hodnoty 500,- EUR Európskej centrálnej banky sériové číslo Y00016148809 indikatív: EUA0500 P00011, pričom túto obv. O. C. dňa 17.03.2018 okolo 15,50 h predložil na čerpacej stanici Slovnaft na diaľnici D2 v katastrálnom území obce Sekule, ktorú prevádzkuje spoločnosť Nipeli s.r.o., IČO: XXXXXXXX, so sídlom Bratislava, Gagarinova 10B, kde zakúpil 10 kusov krabičiek červených cigariet zn. Marlboro a 0,7 l fľašu alkoholu zn. Jack Daniel, pričom za zakúpený tovar platil týmto falzifikátom, keď predavačka overovala pravosť bankovky, obvinený O. C. odišiel z predajne bez nakúpeného tovaru a falzifikátu bankovky, preto splnomocnenec spoločnosti Nipeli, s r. o. odovzdal falzifikát bankovky príslušníkovi operatívneho oddelenia OR PZ v Senici, ktorý následne bankovku predložil na posúdenie Národnej banke Slovenska, so sídlom Imricha Karvaša 1, Bratislava oddeleniu prípravy a analýzy platidiel, kde bolo zistené, že sa jedná o falzifikát so stupňom nebezpečnosti „2“ - nebezpečný falzifikát, ktorý svojím vzhľadom môže byť za určitých podmienok zameniteľný za pravú bankovku

Za to súd prvého stupňa obžalovanému Z. K. podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a obžalovanému O. C. podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), 38 ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona uložil spoločný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 5 mesiacov, na výkon ktorých obžalovaných zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Vo vzťahu k obžalovanému O. C. súd podľa § 41 ods. 3 zrušil výrok o vine a treste uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 22.05.2019, sp. zn. 1T/84/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava zo dňa 09.07.2020, sp. zn. 5To/23/2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce ak vzhľadom zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku oboch obžalovaných zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť škodu poškodenému Q. Q. vo výške 500 eur a poškodenej A. D. vo výške 500 eur.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Z. K. ihneď po jeho vyhlásení a obžalovaný O. C. v zákonnej lehote odvolanie smerujúce proti výrokom o treste.

Obžalovaný O. C. odôvodnil odvolanie prostredníctvom obhajcu podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 21.12.2023 tým, že súd nezohľadnil všetky poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Trestného zákona a s poukazom aj na záverečnú reč prokurátora, ktorý navrhol prísnejší trest pre obžalovaného K., došlo k porušeniu zásady proporciality pri ukladaní trestu obžalovanému C.. Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného prijatie tohto vyhasenia súdom, s poukazom na prevažujúce poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), písm. l) a písm. n) Trestného zákona, keďže pred spáchaním skutku, ale aj po ňom viedol riadny život, ku skutku sa priznal, tento úprimne oľutoval a v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní popísal spáchanie skutku a ako aj okolnosti, ktoré mu bezprostredne predchádzali, taktiež vzhľadom na povahu skutku a osobu obžalovanému, je trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 5 mesiacov neprimerane prísny.

Na základe uvedeného obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a sám rozhodol.

Obžalovaný Z. K. odôvodnil odvolanie prostredníctvom obhajcu podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 04.01.2024. Obžalovaný uvádza, že s prihliadnutím na okolnosti prípadu, na jeho osobu a na záujem zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchaním ďalšej trestnej činnosti, je napadnutým rozsudkom uložený trest neprímerane prísny. V tomto smere poukazuje na to, že k spáchaniu skutku sa priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval, pred prvostupňovým súdom urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a dobrovoľne sa prihlásil k náhrade spôsobenej škody. Od spáchania predmetného skutku sa nedopustil žiadneho iného trestného protiprávneho konania, vedie riadny život, riadne si plní všetky svoje povinnosti, stará sa o dve maloleté deti, ktoré by chcel aj naďalej vychovávať a byť súčasťou ich života. Už samotné prejednanie veci je pre obžalovaného potrestaním a zároveň ponaučením na to, aby sa do budúca vyvaroval akémukoľvek ďalšiemu protiprávnemu konaniu, ktorého následky môžu ovplyvniť nielen obžalovaného, ale aj jeho rodinu. Obžalovanému je naozaj úprimne ľúto, čo sa stalo. Uloženie miernejšieho trestu - podmieneného trestu odňatia slobody (prípadne s probačným dohľadom) spolu s peňažným trestom, ktorý je ochotný a pripravený zaplatiť, obžalovaný vníma ako možnosť najefektívnejšieho napravenia všetkých následkov svojho protiprávneho konania, a to vrátane náhrady spôsobenej škody. Obžalovaný je toho názoru, že zároveň tým dôjde aj naplneniu litery zákona upravujúcej zásady ukladania trestov.

Vzhľadom na uvedené obžalovaný Z. K. navrhol aby odvolací súd vo výroku o treste napadnutý rozsudok zrušil a uložil mu podmienený trest odňatia slobody, prípadne s probačným dohľadom spolu s primeraným peňažným trestom.

Prokurátor nevyužil svoje právo vyjadriť sa k odvolaniam, ktoré mu boli súdom prvého stupňa doručené v súlade s § 314 Trestného poriadku.

Nadriadený súd po preskúmaní veci nezistil žiadne dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku na neverejnom zasadnutí, preto nariadil verejné zasadnutie.

Obžalovaný K. dňa 20.05.2024 písomne požiadal odvolací súd o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, odvolací súd nezistil žiadne zákonné prekážky postupu podľa § 293 ods. 5, ods. 7 Trestného poriadku, a preto vykonal verejné zasadnutie na základe žiadosti obžalovaného v jeho neprítomnosti, ale za stálej prítomnosti jeho obhajcu. Tiež konal v neprítomnosti poškodených, ktorí sa na verejné zasadnutie neustanovili.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa obhajca obžalovaného O. C. pridržiaval písomne podaného odvolania a dôvodov v ňom uvedených, pričom poukázal na to, že obžalovanému neboli priznané všetky poľahčujúce okolnosti, ktoré mu mali byť priznané a zároveň, že v jeho prípade neexistuje žiadna priťažujúca okolnosť. Obhajca je toho názoru, že vzhľadom na správu ÚVTOS, na skutočnosť, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, ale aj vzhľadom na to, že sa mu po spáchaní trestného činu narodil syn, ktorý má teraz 3 roky, ktorého matka zomrela a teda obžalovaný je jediný žijúci rodič maloletého, považuje uložený trest za neprímerane prísny. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil vo výroku o treste napadnutý rozsudok a obžalovanému uložil miernejší trest a to vo výmere tak, ako ho uložil Okresný súd Galanta. Takto uložený trest je vzhľadom na osobu obžalovaného primeraný.

Obhajca obžalovaného Z. K. sa na verejnom zasadnutí pridržiaval písomne podaného odvolania, uložený trest považuje za neprímerane prísny. Poukázal na to, že obžalovaný sa priznal a trestný čin úprimne oľutoval. Má dve deti, o ktoré sa stará, a na ktorých výživu prispieva. Od skutku uplynul istý čas a obžalovaný sa nedopustil žiadneho trestného činu. Z uvedených dôvodov obhajca požiadal, aby bol obžalovanému uložený miernejší trest. Obžalovaný je pripravený uhradiť spôsobenú škodu a tiež aj peňažný trest, ktorý by mu bol uložený, na preukázanie čoho predložil aj potvrdenie o zamestnaní a príjme. Ak by odvolací súd obžalovanému uložil nepodmienený trest odňatia slobody prevyšujúci 2 roky, obhajca žiadal o primeranú lehotu na nástup trestu obžalovaného, aby si mohol zariadiť svoje záležitosti týkajúce sa zamestnania a rodiny. Obhajca navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložiť miernejší trest.

Zástupca krajskej prokuratúry navrhol odvolania oboch obžalovaných zamietnuť ako nedôvodné. Napadnutý rozsudok vo výroku o treste považuje za zákonný a správny, zohľadňujúci všetky zásady na ukládanie trestov.

Obžalovaný O. C. pred odvolacím súdom uviedol, že on už dostal trest, ale teraz ho v tomto konaní súdia zase i napriek tomu, že keď ho zadržali zo všetkých štyroch okresov a mala byť vec spojená do jedného konania, takto sa nepostupovalo. Preto to aj vníma tak, že je trestaný dvakrát za ten istý trestný čin. Je mu veľmi ľúto, čo sa stalo, snaží sa predovšetkým o to, aby mohol byť čím skôr so svojim synom, pretože po tragickej smrti jeho partnerky je syn zverený starým rodičom, ktorí sú v Poľsku. Vo výkone trestu má pohľadávky, avšak mu ostane iba 30,- eur, ktorými môže prispievať na výživu syna. Jeho svokor má srdcovo-cievne ochorenie a je jediným živiteľom rodiny. Preto by obžalovaný chcel čo najskôr byť prepustený podmiennečne, čo mu však doteraz nebolo umožnené, nakoľko nemá právoplatnú túto vec. Ak by prijal tento navýšený trest, znamenalo by to, že by nemal splnené podmienky na podmiennečné prepustenie s náramkom. Obžalovaný sa tiež snaží o to, aby boli z jeho strany zmiernené aj následky a teda škody. Chcel by uviesť, že na rodnom liste ešte nefiguruje ako otec syna, je tam uvedené iba jeho krstné meno, nakoľko je to cezhraničný problém. Na to, aby mohol byť zapísaný v rodnom liste je potrebné, aby bolo jeho otcovstvo zistené znaleckým posudkom, čo však vzhľadom na výkon trestu a to že sa syn nachádza v Poľsku, nie je v súčasnosti možné. Aj preto by chcel byť čo najskôr prepustený podmiennečne, aby sa vyriešila aj táto situácia, aby sa mohol starať o syna. Jeho partnerka zomrela iba 11 dní po pôrode, potom sa on staral o syna, avšak bol zadržaný, keď mal 4 mesiace. Odvtedy sa o neho starajú starí rodičia. Na základe uvedeného obžalovaný navrhuje, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil mu miernejší trest. Bol by veľmi šťastný, keby mu bol ponechaný taký trest, aký mu uložil Okresný súd Galanta.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne uvádza, že odvolania podané obžalovanými O. C. a Z. K. sú prípustné, boli podané v zákonnej lehote a spĺňajú všetky zákonné náležitosti. Preto odvolací súd konštatuje absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolania obžalovaných sú dôvodné, nakoľko sa súd prvého stupňa dopustil pochybení pri výroku o treste vo vzťahu k obžalovaným, ktoré by mohli byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, preto odvolací súd pristúpil ku korekcii.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 2, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 veta prvá Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III podal dňa 20.03.2019 obžalobu na O. C. pre pokračovací zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a na Z. K. pre pokračovací zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a pre zločin falšovanie a pozmeňovanie a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona na totožnom skutkovom základe ako je uvedený v bode II. tohto odôvodnenia.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 06.12.2023, po prednesení obžaloby prokurátorom obžalovaní O. C. a Z. K. učinili vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že sú vinní a následne kladne zodpovedali na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku. Súd prvého stupňa podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaných

o vine prijal s tým, že dokazovanie v rozsahu priznania nevykonával, vykonával len dokazovanie vo vzťahu k výrokom o treste a náhrade škody.

Obžalovaných O. C. a Z. K. súd prvého stupňa na základe ich vyhlásenia o vine uznal vinnými v zmysle obžaloby. K uznaniu viny na skutkovom a právnom základe podľa obžaloby došlo po vyhlásení viny a postupe podľa § 257 Trestného poriadku, preto výrok o vine nemohol byť predmetom revízie odvolacím súdom, a táto časť rozsudku nemohla byť a ani nebola odvolaním napadnutá.

Pri dokazovaní skutočností podstatných pre výrok o treste súd prvého stupňa prečítal listinné dôkazy podľa § 269 Trestného poriadku, a to najmä odpis z registra trestov obžalovaných a spisový materiál Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/84/2018. Z registra trestov obžalovaného K. vyplynul 1 záznam pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pričom sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Z odpisu registra obžalovaného C. vyplýva, že bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný, a to pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Galanta sp.zn. 1T/84/2018 zo dňa 22.05.2019 v spojení s uznesením Krajského Trnava sp. zn. 5To/23/2020 zo dňa 09.07.2020. Súd prvého stupňa správne zistil, že vo vzťahu k obžalovanému O. C. žalovaný trestný čin tvorí čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, za ktorý už bol obžalovaný právoplatne odsúdený. Skutok, za ktorý bol obžalovaný právoplatne odsúdený vyššie uvedeným rozsudkom, tvorí čiastkový útok pokračovacieho trestného činu vo vzťahu k žalovanému skutku. Súd prvého stupňa riadne prihliadol na časové súvislosti spáchania skutkov a oznámenia obvinenia obžalovanému, pričom správne zistil, že obžalovaný sa dopustil týchto skutkov v dňoch 16.03.2018 a 17.03.2018, pričom medzi ich spáchaním nedošlo k žiadnemu oznámeniu obvinenia obžalovanému. K ukončeniu pokračovania v konaní došlo dňa 10.05.2018, kedy bolo obžalovanému doručené uznesenie o vznesení obvinenia za trestný čin, za ktorý bol následne právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Galanta sp.zn. 1T/84/2018 v spojení s uznesením Krajského Trnava sp. zn. 5To/23/2020 zo dňa 09.07.2020. Vo všetkých štyroch prípadoch je daná objektívna i subjektívna súvislosť, keď obžalovaný dal falšované peniaze ako pravé na čerpacích staniciach. Ukladanie spoločného trestu za celý pokračovací trestný čin súdom prvého stupňa bolo v súlade so zákonom.

Správne postupoval súd prvého stupňa, keď v súlade s § 38 ods. 2 Trestného zákona prihliadol na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, a správne zistil, že u oboch obžalovaných je daná poľahčujúca okolnosť uvedená v § 36 písm. l) Trestného zákona.

Dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku na podklade rozporu s Trestným zákonom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného zákona vo vzťahu obžalovanému Z. K. však bola skutočnosť, že súd prvého stupňa aplikoval asperačnú zásadu v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona, pretože obžalovaný sa dopustil trestných činov vo viacčinnom súbehu a jeden zo zbiehajúcich sa trestných činov je zločinom, a súčasne ustálil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona spočívajúcu v tom, že obžalovaný spáchal viac trestných činov. Vzhľadom na to, že obe zákonné ustanovenia vyvolávajú modifikáciu trestnej sadzby v neprospech obžalovaného, nemožno ich v zmysle zásady ne bis in idem (nie 2 razy za to isté) aplikovať súčasne. V prípade, ak prichádza do úvahy uloženie úhrnného (alebo súhrnného) trestu podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona, kedy sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby za najprísnejší zločin o jednu tretinu, spáchanie ďalších trestných činov sa ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona už nepoužije, nakoľko táto okolnosť našla svoj výraz už pri použití asperačnej zásady.

Keďže u obžalovaného K. došlo k použitiu asperačnej zásady, nebol dôvod na pričítanie priťažujúcej okolnosti súbehu trestných činov a bolo potrebné nesprávnosť spočívajúcu v dvojitom pričítaní tej istej okolnosti napraviť, preto odvolací súd túto priťažujúcu okolnosť obžalovanému nepričítal.

V dôsledku uvedeného nastala u obžalovaného Z. K. prevaha počtu poľahčujúcich okolností nad počtom priťažujúcich 1:0, v dôsledku čoho sa podľa § 38 ods. 3 a 8 Trestného zákona znížila horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda zákonom ustanovená trestná sadzba 7 až 10 rokov sa upravila na 7 až 9 rokov, pričom podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona sa opätovne trestná sadzba upravila a trest odňatia slobody bol ukladaný v rozmedzí 7 rokov až 12 rokov.

Vo vzťahu k obžalovanému O. C. bola dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného zákona skutočnosť, že súd prvého stupňa obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) a písm. n) Trestného zákona, t. j. že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom.

Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, súd prvého stupňa zrejme opomenul, že obžalovanému ukladal trest spoločný za všetky skutky, vrátane toho, pre ktorý bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/84/2018 zo dňa 22.05.2019. Obžalovaný pre žiadnu inú trestnú činnosť doposiaľ odsúdený nebol, a teda sa dostal do pozície „prvotrestanej osoby“, preto bolo potrebné túto poľahčujúcu okolnosť obžalovanému priznať.

Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, odvolací súd dáva do pozornosti, že otázka právnych účinkov vyhlásenia o vine (nepopretí skutku) vo vzťahu k poľahčujúcim okolnostiam bola predmetom zjednocovania rozdielneho výkladu ustanovenia § 36 písm. n) Trestného zákona Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ktorý zaujal vo svojom stanovisku č. Tpj 55/2016 taký právny názor, že "objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Vychádzajúc nielen z citovaného zjednocujúceho stanoviska, ale aj z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 36 písm. n) Trestného zákona odvolací súd konštatuje, že pre priznanie poľahčujúcej okolnosti spočívajúcej v napomáhaní príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti sa vyžaduje určitá aktivita obvineného vo vzťahu k orgánom prípravného konania, ktorého účelom je objasňovanie trestnej činnosti, spočívajúca v poskytnutí takej súčinnosti, bez ktorej by k objasneniu určitých podstatných skutkových okolností došlo len s vynaložením nezanedbateľného úsilia orgánov činných v trestnom konaní. Obžalovaný sa v prípravnom konaní priznal, a zároveň popísal priebeh skutku, označil aj miesto činu, ale najmä spolupáchateľa a ďalšie dôležité okolnosti skutku. Priznávajúca výpoveď obžalovaného C. teda umožnila vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho páchaní v zmysle vyššie citovaného stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté obžalovaným preto obsahovali nový prvok, ktorý presahuje podstatu priznania a oľutovania. V zmysle uvedeného je možné prijať záver, že obžalovaný C. napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti a teda priznať mu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. n) Trestného zákona.

U obžalovaného C. nie je daná žiadna priťažujúca okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, a vzhľadom na vyššie uvedené prevažuje počet poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi v pomere 3:0. V zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona bolo teda potrebné znížiť hornú hranicu trestnej sadzby uvedenej v § 270 ods. 2 Trestného zákona (7 až 10 rokov) o jednu tretinu, a trest ukladať v trestnej sadzbe 7 rokov až 9 rokov.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaných, ich zavinenie, následok, pohnútku, osoby, pomery a možnosti ich nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu-rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest, samozrejme, musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Odvolací súd sa vo vzťahu k obžalovanému K. v plnom rozsahu stotožňuje s druhom trestu napadnutého rozsudku, vrátane aplikácie ustanovenia § 39 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, per analogiam. Trestná sadzba § 270 ods. 2 Trestného zákona, ktorá je 7 až 10 rokov, neumožňuje uloženie iného druhu trestu ako trestu nepodmienečného, keď závažnosť následku konania obžalovaného vyjadril zákonodarca priamo v pomerne prísnej sadzbe, v ktorej nenechal príliš veľký priestor pre voľnú úvahu súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo však pri výmere trestu potrebné zohľadniť jednak skutočnosť, že sa na obžalovaného K. hľadí, akoby nebol odsúdený, a jednak brať zreteľ na to, že v porovnaní s vážnejšími prípadmi falšovania peňazí následok trestného činu nie je až tak významný, pretože dosahuje rozsah malej škody. Z uvedeného rezultujú priaznivé možnosti nápravy, čo v spojení s vyhlásením viny na hlavnom pojednávaní, ktoré predstavuje prvok sebareflexie, odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu

pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby odňatia slobody v súlade s ustanovením § 39 ods. 2 písm. d) <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252339'&ucin-k-dni='30.%204.2023'>, ods. 4 Trestného zák <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252339'&ucin-k-dni='30.%204.2023'>ona, per analogiam, tak, ako to vyplýva zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod poradovým číslom 44 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR číslo 5/2017.

Pri úvahách o výmere trestu obžalovaného K. sa odvolací súd stotožňuje s výmerou trestu podľa napadnutého rozsudku, kedy súd prvého stupňa zohľadnil závažnosť činu vyjadrenú trestnou sadzbou a okolnosti skutkov spočívajúce v tom, že hoci bolo v zmysle právoplatného výroku o vine konanie obžalovaných posúdené ako spolupáchateľstvo, obžalovaný K. svojím konaním nielen podnietil obžalovaného C. k spáchaniu trestného činu, ale ho aj fakticky umožnil obstaraním falzifikátov a ich odovzdaním spolupáchateľovi za účelom ich použitia na čerpacích staniaciach, čo významne odlišuje závažnosť konania obžalovaného K. od konania obžalovaného C. v tom zmysle, že konanie obžalovaného K. je závažnejšie, a bez neho by ku konaniu obžalovaného C., ktorý inak nemal prístup k falzifikátom, nebolo došlo. Uvedené zodpovedá mimoriadnemu zníženiu trestu pod spodnú hranicu trestnej sadzby o 2 roky, t.j. trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov. Takýto trest zohľadňuje morálne odsúdenie páchatel'a i požiadavky individuálnej a generálnej prevencie.

Ak obžalovaný v odvolaní namieta výmeru trestu z hľadiska jeho neprimeranej prísnosti, odvolací súd uvádza, že trest bol obžalovanému mimoriadne znížený pod spodnú hranicu zákonnej sadzby z dôvodu jeho vyhlásenia o vine v rámci zákonných možností podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona. Neexistuje zákonný podklad na ešte výraznejšie mimoriadne zníženie, ktoré umožňuje § 39 ods. 1 Trestného zákona, pretože toto sa viaže na existenciu výnimočných okolností prípadu, a takéto okolnosti zistené neboli. Neobstoja ani námietky obžalovaného K. o tom, že nepodmienečný trest bude mať nepriaznivý vplyv na jeho rodinu, nakoľko trest odňatia slobody má vždy negatívny dopad na každú rodinu, a obžalovaný mal rodinu aj v čase, keď skutky páchal, preto mal už vtedy myslieť na to, že pokiaľ sa bude dopúšťať trestnej činnosti, prirodzene hrozí riziko jeho odhalenia a s ním spojené odsúdenie a následný výkon trestu.

Naopak, v prípade obžalovaného C. odvolací súd výnimočné okolnosti v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona zistil, a pri dôslednejšom postupe by ich bol zistil aj súd prvého stupňa. Výnimočné okolnosti prípadu sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a skutkových okolností.

Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Pod okolnosťami prípadu treba rozumieť napríklad skutočnosť, že sa páchatel' dopustil trestného činu v afekte, úzkosti, strachu, ktoré mali pôvod mimo osoby páchatel'a. Inými slovami, musí ísť o také okolnosti prípadu, ktoré sa vymykajú bežným a všeobecným okolnostiam prípadu.

Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu, a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pocítoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatel'ky a pod.). Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatel'a od jeho zárobku, stav zmenšenej príčetnosti páchatel'a, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatel'a o väčší počet osôb na neho odkázaných a pod.

Okolnosti prípadu alebo pomery páchatela môžu odôvodniť aplikáciu tohto ustanovenia len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatela neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

Odvolačný súd zistil, že obžalovaný C. sa ocitol v neobvyklej a ťaživej rodinnej situácii, keď jeho životná partnerka krátko po narodení ich spoločného dieťaťa tragicky zahynula, pričom ich maloleté dieťa ostalo v starostlivosti starých rodičov žijúcich v Poľsku, ktorí sami trpia zdravotnými problémami spojenými s vekom. Obžalovaný je teda jediným žijúcim rodičom malého dieťaťa, ktoré stratilo matku, jedinou osobou fyzicky a psychicky disponovanou každodenne a trvalo sa starať o malé dieťaťa a toto vychovávať, a tiež jedinou osobu v tejto rodinne dosahovať riadny finančný príjem z práce. Tieto okolnosti sa vymykajú z bežných rodinných situácií a sú hodné osobitného zreteľa nielen z pohľadu obžalovaného ako otca, ale aj z pohľadu jeho syna a rodičov jeho nebohej družky.

Okrem toho je pri úvahách o výmere trestu významné, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil vinu, a zaujal k svojej trestnej činnosti postoj odzrkadľujúci jeho hlbokú sebareflexiu, čo v spojení s kumuláciou 3 poľahčujúcich okolností viedlo odvolací súd k záveru, že trest uložený súdom prvého stupňa hoc aj za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, per analogiam, je pre obžalovaného neprimerane prísny, a postačí aj trest kratšieho trvania.

Pri posudzovaní konkrétnej výmery trestu s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd vychádzal aj zo skutočnosti, že uložený spoločný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom (podmienka stanovená v § 41 ods. 3 Trestného zákona). V tomto prípade nesmel byť miernejší ako trest uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/84/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava sp. zn. 5To/23/2020, ktorým bol obžalovanému za skutok spáchaný 17.03.2018 uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Aplikujúc kritériá a zásady pre ukladanie trestov vyjadrené v citovaných ustanoveniach § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona prihliadajúc aj na vyššie uvedenú životnú situáciu obžalovaného, jeho postoj k trestnej činnosti a prevahu poľahčujúcich okolností, odvolací súd dospel k záveru, že obžalovanému za celú spoločne posudzovanú trestnú činnosť nie je potrebné ukladať trest prísnejší, ale postačí spoločný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Takto uložený trest je trestom zákonným a spravodlivým, je individualizovaný a odráža okolnosti na strane obžalovaného, mieru jeho zavinenia, následok a celkové okolnosti spáchania skutku.

V zmysle § 41 ods. 3 Trestného zákona v zhode so súdom prvého stupňa odvolací súd zrušil vo výroku o vine rozsudok Okresného súdu Galanta sp.zn. 1T/84/2018 právoplatným dňa 09.07.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava sp. zn. 5To/23/2020, ktorého výrok o vine sa stal súčasťou právoplatného výroku o vine napadnutého rozsudku.

Obžalovaní neboli doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, preto ich odvolací súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Aj v tejto časti sa súd prvého stupňa dopustil pochybenia, keď obžalovaných zaradil do príslušného ústavu na výkon trestu podľa § 48 ods. 1 písm. a) Trestného zákona za použitia §49 ods. 2 Trestného zákona, ktoré stanovuje podmienky pre povolenie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Uvedené pochybenie odvolací súd napravil.

Výrok o náhrade škody nebol odvolaním napadnutý, preto ho odvolací súd v súlade s obmedzeným revíznym princípom nepreskúmaval.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.